

МЕДИЦИНСКІЕ НАУКИ

СХИЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ДО ІНТЕРНЕТ-ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ

Асєєва Юлія Олександрівна,
*к. психол. н., ст. викладач кафедри психіатрії,
наркології, психології та соціальної допомоги
Одеського національного медичного університету,
65082 Україна, м. Одеса, пров. Валіховський 2,*
Берман Дмитро Леонідович
*студент 6 курсу,
медичного факультету № 2,
Одеського національного медичного університету*

PROPENSITY TO UNIVERSITY STUDENTS INTERNET ADDICTION FOR SOCIAL NETWORKS

Aseyeyva Yulia,
*Ph.D, lectore of the Department of Psychiatry, Narcology, Psychology and
Social Assistance ONMedU, 65082 Ukraine, Odessa, lane Valihovsky 2*
Berman Dmitry,
student of 6-th year, of the Medical Faculty № 2 ONMedU

Анотація

Автори у своїй роботі розкривають результати дослідження щодо наявності інтернет-залежності від соціальних мереж серед студентів вищих навчальних закладів. Відзначають актуальність розповсюдженості даного виду адикцій, вказують на необхідність виявлення та розробки методів запобігання, а також роз'яснюють необхідність системного виховання наставлень щодо здорового способу життя.

Ключові слова: адикції, залежність, ігрова та комп'ютерна залежність, соціальні мережі, Інтернет, студенти вищих навчальних закладів

Summary

In the article, authors disclose the results of a study on the presence of the Internet, depending on the social networking among students of higher educational institutions. Celebrating of prevalence of this type of addiction, point to the need to identify and develop methods of prevention, as well as the need to clarify the system of education systems with respect to a healthy lifestyle.

Keywords: addiction, dependence, games and computer addiction, social networking, Internet university students

В останні роки ситуація в Україні характеризується безперервно зростаючими вимогами та психологічним навантаженням на підростаюче покоління через дію різноманітних масових психогенних чинників

(Н.О. Марута, 2003; І.В. Лінський, 2008; О.С. Чабан, 2009). Це, у свою чергу, не оминуло й психічне здоров'я суспільства, призвело до збільшення у ньому поведінкових розладів, зокрема, хвороби - залежності (В.Л. Гавенко, 2001; А.І. Мінко, 2002; О.А. Ревенко, 2004). Залежними від різноманітних хімічних та нехімічних речовин, а також й приладів стають особи підліткового віку (Б.В. Михайлов, 2000; В.С. Підкоритов, 2003). Все більшої актуальності набуває комп'ютерна адикція серед підлітків, а особливо інтернет-залежність від соціальних мереж. Доступність соціальних мереж та швидкість розповсюдження інформації обумовлює вибір такої форми спілкування як основної. Задоволення потреб у спілкуванні, самореалізації, переноситься з реального життя у віртуальний світ мережі Інтернет.

Безліч людей почали використовувати всесвітню мережу не тільки для роботи чи пошуку інформації, а як засіб життя. Представники різних вікових категорій використовують можливості соціальних мереж для досягнення різних цілей, це: спілкування, збагачення своїх наукових знань, розваги, шопінг, ігри тощо. Але не всім вдається контролювати кількість часу, проведеного в Інтернеті, внаслідок чого можуть розвиватись різноманітні інтернет-адикції. Особливо вразливі до адиктивної поведінки особи підліткового віку. Відповідно до нових діагностичних рекомендацій, інтернет-залежною визнається людина, яка проводить в мережі не менше шістьох годин на день і у якої спостерігався, що найменше, один із симптомів залежності протягом попередніх трьох місяців [3].

Інтернет-адикція – це психічний розлад, нав'язливе бажання підключитися до Інтернету і хвороблива нездатність вчасно відключитися від нього [2].

Залежна поведінка не обов'язково призводить до захворювання або смерті, але закономірно викликає особистісні зміни і соціальну дезадаптацію.

Таким чином, залежна (адиктивна) поведінка це аутодеструктивна поведінка, пов'язана із залежністю від вживання певної речовини або від специфічної активності з метою зміни психічного стану. Суб'єктивно вона переживається, як неможливість жити без об'єкта адикції. Як нездоланий потяг до нього. Дана поведінка носить виражений аутодеструктивний характер, оскільки неминуче руйнує організм і особистість.

Оскільки підлітковий вік характеризується ще недостатньо сформованою психікою, то саме серед цієї категорії населення найбільш розповсюдженою детермінантою формування інтернет-адикції стає технічний прогрес з швидким розповсюдженням різноманітних гаджетів.

З метою виявлення наявності схильності до різноманітних залежностей нами було проведено експериментальне дослідження серед студентів Одеського національного медичного університету (ОНМедУ). Вибірку склали студенти денної форми навчання медичного факультету № 2, за спеціальністю «Лікувальна справа» у кількості 215 осіб, віком від 17 до 20 років.

Для виявлення інтернет-адикцій, обрано тестову методику, розроблену і апробовану в 1994 році доктором Кімберлі Янг – «Тест на інтернет-залежність» (в оригіналі «Internet Addiction Test») [4]. З метою виявлення схильностей до певних видів інтернет-адикцій – була використана «Анкета на виявлення комп'ютерних адикцій»[1].

За результатами тесту на інтернет-залежність К. Янг виявлено, що 67,37 % опитаних мають деякі проблеми з надмірним захопленням мережею Інтернет, 27,62 % респондентів мають інтернет-залежність та 5,01 % – звичайні користувачі Інтернету.

«Анкета на виявлення комп'ютерних адикцій» дозволила виявити деякі переваги та вподобання опитаних. В рамках нашого дослідження, ми звернули увагу на: кількість часу, проведеного в мережі Інтернет; вид соціальної мережі, яка найчастіше використовується; схильність до фотографування самого себе. За результатами проведеного анкетування на виявлення комп'ютерних адикцій було визначено, що 43,78 % опитаних проводять за комп'ютером від 3 до 5 годин, більше 5-ти годин за комп'ютером проводить – 31,77 % опитаних та 24,45 % опитаних – від 1 до 3 годин проводять за комп'ютером.

З огляду на мету, яку переслідують опитані при використанні Інтернету встановлено, що 13,89 % опитаних проводять час в Інтернеті з метою збагачення своїх наукових знань; 64,48 % опитаних з метою спілкування у соціальних мережах; 21,63 % опитаних з метою розваг.

Щодо користування соціальними мережами було виявлено наступні вподобання: 66,41 % опитаних користуються соціальною мережею VKontakte, 27,07 % опитаних користуються соціальною мережею Facebook та 6,52 % опитаних використовують інші соціальні мережі.

Зазначимо, що за результатами дослідження була виявлена схильність студентів ВНЗ до надмірного захоплення мережею Інтернет (67,37 %) з метою спілкування (64,48 %) у соціальних мережах VKontakte (66,41 %). Отже, життя та задоволення однієї із актуальних потреб підліткового віку переноситься з реального життя у світ мережі Інтернет. А сучасні методи профілактики адиктивної поведінки за інерцією продовжують відштовхуватись не від інформаційних технологій, а від попередження вживання (або надмірного вживання) психоактивних речовин. Молоде покоління недостатньо інформується про можливі наслідки захоплення грою, спілкуванням за допомогою соціальних мереж чи іншими адиктогенними поведінковими стереотипами, не виховується культура поведінки із новітніми технологіями. Вважаємо за необхідне, ще раз підкреслити нагайність розробки та впровадження новітніх алгоритмів профілактики нехімічних адикцій в тому числі Інтернет-залежності від соціальних мереж серед молодого покоління. Запровадити здійснення профілактичних заходів необхідно у різноманітних навчальних закладах з метою попередження розвитку хвилі Інтернет адикцій.

Література:

1. Аймедов К.В., Асєєва Ю.О. «Селфітіс» як вид комп'ютерної адикції [Текст] / К.В.Аймедов, Ю. О. Асєєва // Медична наука та актуальні питання взаємодії : мат. міжнар. наук.-практ. конфер.: К. – 2015. – С. 5– 11
2. Алтухов Н.И., Галкин К.Ю. Зависимость от компьютерной виртуальной реальности // XIII съезд психиатров России : (материалы съезда). – М., 2000. – С. 28-86.
3. Карабин Т.В. Особливості міжособистісного спілкування в мережі "Internet" // Актуальні проблеми психології. Т. 1. Соціальна психологія. Психологія управління. Організаційна психологія. – К., 2002. – Частина 5. – С. 41-47.
4. Янг К. Диагноз - Интернет-зависимость // Мир Internet. /Янг К. - 2000. - № 2. - С. 24-29.